



Na osnovu člana 10. stav 7. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02), Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine donosi

## NAREDBU

### O MJERAMA KONTROLE ZARAZNIH I PARAZITARNIH BOLESTI ŽIVOTINJA I NJIHOVOM PROVOĐENJU I FINANSIRANJU U 2009. GODINI

#### I. OPĆE ODREDBE

Ovom naredbom određuju se mjere za sprječavanje, otkrivanje, kontrolu i suzbijanje zaraznih i parazitarne bolesti kod životinja, te način finansiranja u 2009. godini.

#### A. MJERE KOJE SE PROVODE ZA GOVEDA

##### 1. Bedrenica i šuštavac

Najkasnije do 30. aprila, sva goveda u bedreničnim distriktima moraju se vakcinisati protiv bedrenice i šuštavca. Goveda je dopušteno napasati u bedreničnim distriktima, samo ako su vakcinisana protiv bedrenice i ako je od vakcinacije prošlo više od 15 dana.

##### 2. Bruceloza

Jedanput godišnje, pretražiti krv svih goveda starijih od 12 mjeseci na imanjima s manje od 20 grla, a na imanjima s više od 20 grla krv reprezentativnog broja krava i junica za svaku jedinicu za uzorkovanje u skladu sa tabelom za uzorkovanje (Prilog 1) za prevalencu od 1% pri nivou povjerljivosti od 95%, prije perioda laktacije;

Pretražiti krv svih novonabavljenih životinja, prije uvođenja u uzgoj.

##### 3. Goveđa spongiformna encefalopatija

Na goveđu spongiformnu encefalopatiju moraju biti pretražena sva goveda, i to:

- a) bez obzira na starost, koja pokazuju kliničke znake poremećaja centralnog nervnog sistema;
- b) starija od 24 mjeseca nakon:
  - 1) uginuća iz bilo kojeg razloga,
  - 2) klanja po isključenju pri remontu stada,
- c) starija od 30 mjeseci, prilikom redovnog klanja.

#### **4. Tuberkuloza**

Obavezna opća tuberkulinizacija svih goveda starijih od dvanaest mjeseci mora se do 30. septembra provesti na području cijele Bosne i Hercegovine.

Za obnovu uzgoja nije dopušteno koristiti goveda koja prethodno nisu tuberkulinisana i da je reakcija bila negativna.

Ovlašteni veterinari u klaonicama moraju voditi posebnu evidenciju o svakom utvrđenom slučaju tuberkuloze goveda, te o nalazu obavijestiti nadležnog veterinarskog inspektora u mjestu porijekla tuberkulozne životinje.

#### **5. Enzootska leukoza goveda**

U cilju kontrole enzootske leukoze goveda, dva puta godišnje vršiće se testiranje životinja starijih od 24 mjeseca u stadima koja nemaju status slobodnih stada od ove bolesti.

Proglašavanje slobodnih stada u sklopu operativnog plana izvršiće nadležna veterinarska tijela entiteta i Brčko Distrikta, na osnovu rezultata do sada provedenih mjera, ukoliko su ispunjeni sljedeći uvjeti:

a) nema dokaza, bilo kliničkog ili u vidu rezultata laboratorijskog testiranja o prisustvu enzootske leukoze goveda u stadu i nijedan takav slučaj nije potvrđen u protekle dvije godine; i

b) sve životinje preko 24 mjeseca starosti su u proteklih 12 mjeseci dale negativnu reakciju na dva izvršena testiranja, provedena u razmaku koji nije kraći od 4 mjeseca.

Održavanje statusa slobodnih stada provodiće se kroz:

a) kontinuirano ispunjavanje uvjeta navedenih u tački a) prethodnog stavka;

b) sve životinje koje se uvode u stado moraju potjecati iz stada sa istim statusom;

c) sve životinje starije od 24 mjeseca moraju nastaviti davati negativnu reakciju pri laboratorijskom testiranju, koja se na slobodnim posjedima provode svake 3 godine.

#### **6. Listerioza**

Mozak svih goveda koja pokazuju kliničke znake poremećaja centralnog nervnog sistema i poremećaja u ponašanju mora biti pretražen na listeriozu.

#### **7. Bolest plavog jezika**

U svrhu utvrđivanja cirkulacije virusa bolesti plavog jezika, uspostaviće se sistem sentinel životinja na cijelom području Bosne i Hercegovine, kao i nadzor vektora, insekata Culicoides vrste. Pojam „sentinel“ u ovom slučaju podrazumijeva nadzorni mehanizam u vidu jedne ili grupe životinja, postavljen u cilju bilježenja moguće pojave ili serije pojava bolesti.

Sentinel program treba da obuhvati životinje sa poznatog izvora i istorije u smislu izloženosti, te poznatih varijabli, kao što je upotreba insekticida i način dražanja. Serološko testiranje sentinel životinja vršiće se jednom mjesečno. Serumi iz sentinel programa treba da se pohranjuju u cilju omogućavanja retrospektivne studije u slučaju izolacije novog serotipa u nacionalnoj referentnoj laboratoriji za ovu bolest.

Nadzor vektora provodiće se u cilju identifikacije potencijalne vektorske vrste, te utvrđivanja područja visokog, srednjeg ili niskog rizika i lokalnih detalja koji se odnose na sezonalnost.

Pored navedenog pretraživanja vršiće se serološko ispitivanje svih životinja koje pokazuju kliničke znakove bolesti, odnosno kod kojih se postavi sumnja na prisustvo bolesti plavog jezika.

Detaljne uvjete vezano za odabir i uspostavu sentinel životinja, te program nadzora insekata prenosnika virusa bolesti plavog jezika, utvrdiće Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine u saradnji sa nadležnim veterinarskim tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, najkasnije do 15.februara 2009. godine.

## **B. MJERE KOJE SE PROVODE ZA OVCE I KOZE**

### **1. Bedrenica i šuštavac**

Najkasnije do 30. aprila, sve ovce i koze u bedreničnim distriktima moraju se vakcinisati protiv bedrenice i šuštavca. Ovce i koze je dopušteno napasati u bedreničnim distriktima, samo ako su vakcinisane protiv bedrenice i ako je od vakcinacije prošlo više od 15 dana.

### **2. Bruceloza**

a) Na imanjima ovaca ili koza koja nisu službeno slobodna od bruceloze:

- Provodi se dvokratno pretraživanje svih ovaca i koza starijih od 6 mjeseci, u razmaku ne manjem od 6 mjeseci i ne dužem od 1 godine.

b) Na imanjima ovaca ili koza koji su službeno slobodni od bruceloze:

- Provodi se pretraživanje reprezentativnog broja ovaca i koza starijih od 6 mjeseci

c) Prilikom stavljanja u promet

- Prije stavljanja u promet, svi rasplodni ovnovi obavezno moraju biti pregledani na B. ovis infekciju, a nalaz ne smije biti stariji od 30 dana.

Navedene mjere za kontrolu bruceloze ostaju na snazi do donošenja novog programa suzbijanja ove bolesti, koji podrazumijeva potpunu vakcinaciju ovaca i koza. Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine dužan je u saradnji sa nadležnim veterinarskim tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, donijeti operativni program provedbe mjera vakcinacije najkasnije do 15. aprila 2009. godine.

### **3. Scrapie**

Na Scrapie moraju biti pretražene sve ovce i koze starije od 12 mjeseci koje:

- a) pokazuju kliničke znake poremećaja centralnog nervnog sistema i poremećaja u ponašanju koje traju najmanje 15 dana i liječenjem nisu uklonjene;
- b) pokazuju znake promijenjenog opšteg zdravstvenog stanja (malaksalost), bez znakova zaraznih, parazitskih ili traumatskih bolesti;
- c) pokazuju druga progresivna bolesna stanja.

### **4. Listerioza**

Mozak svih ovaca i koza koje pokazuju kliničke znake poremećaja centralnog nervnog sistema i poremećaja u ponašanju mora biti pretražen na listeriozu.

### **5. Bolest plavog jezika**

U sklopu vršenja pretraga na prisustvo bruceloze, vršiće se i klinički nadzor ovaca na prisustvo bolesti plavog jezika. Svaki sumnjivi slučaj otkriven kliničkim nadzorom mora biti potvrđen laboratorijskim nalazom.

## **C. MJERE KOJE SE PROVODE ZA SVINJE**

### **1. Klasična kuga svinja**

Sve svinje na porodičnim imanjima moraju se vakcinisati protiv klasične kuge svinja. Vakcinacija se provodi kod svih svinja na imanju koje su starije od 60 dana. Vakcinacija nazimica i krmača provodi se prije svakog pripusta. Vakcinacija se provodi vakcinama pripremljenim od atenuiranog virusa (K-soj).

Na imanjima sa zaokruženim proizvodnim ciklusom prasad se vakciniše u dobi od 45-60 dana, nazimice i krmače prije svakog pripusta, a nerastovi dva puta godišnje.

Sve vakcinisane svinje obavezno je markirati-označiti ušnim markicama.

U promet se mogu staviti samo imune svinje odnosno svinje koje su vakcinisane i označene markicom najmanje sedam dana prije stavljanja u promet.

Promet svinja dopušten je samo na registrovanim stočnim pijacama, sajmovima, dogonima i drugim otkupnim mjestima koji su pod stalnom veterinarskom kontrolom.

Lovačka društva su obavezna obezbijediti dostavu uzorka krvi, slezene i bubrega od svake ulovljene ili nađene jedinke divlje svinje do referentne laboratorije za klasičnu svinjsku kugu u Bosni i Hercegovini.

Utvrđivanje nivoa imuniteta vakcinisanih životinja procjenjuje se serološkom pretragom, pri čemu će se dva puta godišnje vršiti uzimanje uzoraka na klaonicama od 0,1% životinja, od strane nadležnih veterinarskih inspektora.

## **2. Tuberkuloza**

Sve rasplodne svinje u uzgojima brojnijim od 15 krmača, nazimica i nerastova, moraju se tuberkulinisati do 31. maja.

Za obnovu uzgoja nije dozvoljeno koristiti svinje koje prethodno nisu tuberkulinisane.

Ovlašteni veterinari u klaonicama moraju voditi posebnu evidenciju o svakom utvrđenom slučaju tuberkuloze svinja, te o nalazu obavijestiti nadležnog veterinarskog inspektora u mjestu porijekla tuberkulozne životinje.

## **3. Trihinelozna**

U svim slučajevima klanja svinja radi upotrebe mesa za ljudsku ishranu i kod sve ulovljene divljači koja služi ishrani ljudi, moraju se provoditi mjere otkrivanja, suzbijanja i iskorjenjivanja ove bolesti.

## **D. MJERE KOJE SE PROVODE ZA KONJE**

### **1. Infektivna anemija kopitara**

Serološka pretraga uzoraka krvi kopitara mora se obaviti:

- a) dva puta godišnje (januar, juni) kod pravnih lica koja koriste kopitare za proizvodnju bioloških preparata (vakcina, seruma) i sjemena za vještačko osjemenjivanje;
- b) jedanput godišnje, najkasnije do 31. oktobra, kod svih konja u ergelama, pastuharnama, sportskim društvima i na šumskim radilištima;
- c) kada se nabavljeno grlo uvodi u uzgoj naveden u tač. a) i b) ovog stava;
- d) kod pastuha prije licenciranja;
- e) kada se kopitari dovode na izložbe, smotre, sportska takmičenja i opasivanja u ergele;
- f) kada se kopitari stavljaju u promet.

Nalaz o negativnoj serološkoj pretrazi u slučajevima iz tač. c), d), e) i f). ovog stava ne smije biti stariji od 30 dana.

### **2. Groznica zapadnog Nila**

Svi konji koji pokazuju znakove encefalitisa moraju biti serološki pretraženi na prisustvo specifičnih antitijela za virus groznice zapadnog Nila.

Svi uginuli konji biće pretraženi na prisustvo virusa groznice zapadnog Nila.

Pored navedenih mjera kontrole bolesti kod konja, vršiće se i nadzor vektora. Nadzor vektora provodiće se u cilju identifikacije potencijalne vektorske vrste, te utvrđivanja područja visokog, srednjeg ili niskog rizika i lokalnih detalja koji se odnose na sezonalnost.

Detaljan program nadzora vektora, utvrdiće Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine u saradnji sa nadležnim veterinarskim tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, najkasnije do 15. februara 2009. godine.

## **E. MJERE KOJE SE PROVODE ZA PERAD**

### **1. Atipična kuga peradi - Njukastlska bolest**

Sva ekstenzivno držana perad mora se vakcinisati protiv atipične kuge dva puta godišnje vakcinama proizvedenim iz soja *La Sota*.

Vakcinacija se provodi između 15. aprila i 30. maja prvi put, te između 15. oktobra i 30. novembra drugi put, a kod prinovljene peradi između navedenih razdoblja.

Perad i pernata divljač na farmama i svim oblicima intenzivne proizvodnje mora se vakcinisati protiv njukastlske bolesti, tako da bude u stanju stalnog imuniteta.

Nivo imuniteta peradi procjenjuje se serološkom pretragom koja je sastavni dio imunoprofilaktičkog postupka.

Imunitet se kontroliše:

- a) u ekstenzivnim uzgojima peradi uzimanjem pet uzoraka krvi na 1000 komada vakcinisane peradi dva puta godišnje, 3-4 sedmice nakon provedene vakcinacije;
- b) u intenzivnim uzgojima pretragom 20 uzoraka krvi po jatu, najmanje dva puta godišnje, te svako jato tovnih pilića 3 - 4 sedmice nakon provedene vakcinacije.

### **2. Kuga peradi - avijarna influenza**

Prilikom provođenja kontrole imuniteta na Njukastlsku bolest, na istim uzorcima krvi provodiće se i pretraga na prisustvo antitijela za avijarnu influencu.

Na osnovu epidemiološke sumnje na patološke, patohistološke i virusološke pretrage u sklopu pasivnog monitoringa na avijarnu influencu kod divljih ptica obavezno će se dostavljati:

- a) uzorci uginulih divljih ptica sa staništa u Bosni i Hercegovini

b) uzorci uginulih migratornih ptica koji povremeno borave na prostoru Bosne i Hercegovine, i

c) krv i drugi materijali za provođenje dijagnostike.

U cilju kontrole prisustva virusa avijarne influence kod ekstenzivno držane peradi, vršiće se kontrola svih uginulih životinja, u slučaju utvrđivanja povećanog mortaliteta.

### **3. Tifus peradi, puluroza te ostale salmonelozne infekcije**

a) Jaja (konzumna i rasplodna) mogu biti stavljena u promet ili inkubirana samo ako potiču od jata koja su slobodna od salmonela, odnosno ako imaoci jata imaju nalaz o zdravstvenom stanju jata, izdat od ovlaštene laboratorije i ne stariji od 30 dana. Nalaz se izdaje na osnovu službeno dostavljenog uzorka.

b) Sva jata, bez obzira na vrstu i kategoriju, čiji su proizvodi namijenjeni javnoj potrošnji, moraju biti bakteriološki, odnosno serološki pretražena, dostavljanjem službenih uzoraka u ovlaštenu laboratoriju u skladu sa Tabelama 1.- 4. iz Priloga 2, koji je sastavni dio ove Naredbe.

c) Jato namijenjeno klanju podrazumijeva životinje iste vrste i dobi iz jednog objekta, namijenjene klanju. Klati je dopušteno samo jata slobodna od *S. Gallinarum* i *S. Pullorum*, a imalac jata mora imati nalaz o zdravstvenom stanju ne stariji od 15 dana i izdat od ovlaštene laboratorije.

d) U fabrikama i mješaonicama stočne hrane moraju se uzimati i dostavljati na bakteriološku pretragu u ovlaštenu laboratoriju uzorci svih proizvoda životinjskog porijekla prije pripremanja krmnih smjesa, a jednom mjesečno uzorci svih gotovih krmnih smjesa. Hrana namijenjena ishrani peradi mora biti slobodna od *S. Enteridis*, *S. Hadar*, *S. Infantis*, *S. Typhimurium* i *S. Virchow*.

### **4. Hlamidioza ptica**

Sva matična jata i prodajna mjesta ukrasnih i sobnih ptica te golubova, moraju biti registrovana kod nadležnog veterinarskog inspektora.

Sve ukrasne i sobne ptice te golubovi u organizovanoj proizvodnji ili namijenjeni za rasplod, prodaju ili izložbu, moraju biti slobodni od hlamidioze.

### **F. MJERE KOJE SE PROVODE ZA PČELE**

Na svim pčelinjacima moraju biti provedene naređene preventivne i dijagnostičke mjere za zaštitu zdravlja pčelinjih zajednica od bolesti američka gnjioloča pčelinjeg legla.

Uzgoj pčelinjih matica za prodaju dopušten je samo na pčelinjacima koji su pod stalnim veterinarsko-zdravstvenim nadzorom.

U promet se mogu stavljati samo zdrave pčelinje zajednice, odnosno one na kojima su provedene naredne dijagnostičke i preventivne mjere:

### **1. Američka trulež pčelinjeg legla**

Na svim pčelinjacima, tokom proljeća (mart/april) provodi se klinički pregled pčelinjih zajednica, radi pretrage na američku trulež:

- u pčelinjacima s 1-10 pčelinjih zajednica pregledaju se sve zajednice,
- u pčelinjacima s 11-20 pčelinjih zajednica mora se pregledati 50% zajednica,
- u pčelinjacima od 21-50 pčelinjih zajednica mora se pregledati 33% zajednica,
- u pčelinjacima s više od 51 pčelinjih zajednica mora se pregledati 20% pčelinjih zajednica.

Na svim pčelinjacima u kojima je u prethodnoj godini utvrđena američka trulež, kliničkim pregledom moraju biti obuhvaćene sve pčelinje zajednice.

U slučaju postavljanja sumnje na američku trulež, veterinar koji provodi kliničku pretragu će obavezno uzeti uzorak i dostaviti ga na laboratorijsku pretragu u ovlaštenu dijagnostičku laboratoriju.

Za uzorak se uzima dio pčelinjeg legla, posebno iz svake pojedine sumnjive pčelinje zajednice i to komad saća s poklopljenim leglom, veličine 10x10 cm, na kojem su znaci bolesti vidljivi, umotan u ambalažu koja propušta vazduh.

Ukoliko u periodu pretrage i sumnje na američku trulež u pčelinjoj zajednici nema legla moguće je kao uzorak dostaviti žive ili uginule pčele (uzorak od stotinjak pčela), med iz medišta, kao i dio starog dijela legla /saća/ koje može biti prazno ili zbirni uzorak meda iz sezone vrcanja (oko 10 g), kako bi se na taj način utvrdilo prisustvo spora američke truleži, ispoljene u kliničkoj ili subkliničkoj formi na pčelinjaku ili pojedinačnoj pčelinjoj zajednici.

U promet se mogu stavljati samo pčelinje zajednice na kojima su provedene naredne mjere i koje ne pokazuju znake bolesti.

## **G. MJERE KOJE SE PROVODE ZA RIBE**

Na svim uzgajalištima riba i na otvorenim vodama za koje brinu sportska ribolovna društva moraju se obaviti klinički pregledi, uzeti uzorci za laboratorijske pretrage, te obaviti pretrage kako slijedi:

### **1. Na svim pastrmskim ribnjacima**

U toku godine provodi se klinička i laboratorijska pretraga radi isključivanja prisutnosti uzročnika virusne hemoragične septikemije (*VHS*), zarazne hematopoetske nekroze (*IHN*) na način opisan u tabeli 1 i 2.

Tabela 1.

Kontinentalne zone i farme	Broj godišnjih kliničkih inspekcija	Godišnji broj laboratorijskih ispitivanja	Laboratorijsko ispitivanje na prisustvo virusa	
			Broj riba iz uzgoja (organski materijal)	Broj riba iz uzgoja (organski materijal)
(a) farme sa matičnim jatom	2	2	120 (prva inspekcija) 150 (druga inspekcija)	30 (prva inspekcija) <sup>1</sup> (1) 0 (druga inspekcija)
(b) farme koje imaju samo matično jato	2	1	0	150 prva ili druga inspekcija (1)
(c) farme bez matičnog jata	2	2	150 prva i druga inspekcija)	0
<b>Obalne zone i farme</b>				
(a) farme sa matičnim jatom	2	2	120 (prva inspekcija ) 150 (druga inspekcija)	30 (prva inspekcija) (1) 0 (druga inspekcija)
(b) farme salmonida bez matičnog jata	2	2	30 (prva i druga inspekcija)	0
(c) ne salmonidne farme bez matičnog jata	2	2	150 prva ili druga inspekcija)	0

\* Maksimalan broj riba u pulu: 10 komada

Kontinentalne zone i farme	Broj godišnjih kliničkih inspekcija (2 godine)	Godišnji broj laboratorijskih ispitivanja (2 godine)	Laboratorijska ispitivanja na prisustvo virusa (1)	
			Broj riba u uzgoju (organski materijal)	Broj riba u matičnom jatu (Ovarijalna tečnost)
(a) Farme sa matičnim jatom	2	2	0 (prva inspekcija) <sup>1</sup> 30 (druga inspekcija)	30 (prva inspekcija) <sup>2</sup> 0 (druga inspekcija)
(b) Farme koje imaju samo matično jato	2	1	0	30 (prva ili druga inspekcija) <sup>2</sup>
( c) Farme bez matičnog jata	2	2	30 (prva ili druga inspekcija)	0
<b>Obalne zone i farme</b>				
(a) Farme sa matičnim jatom	2	2	0 (prva inspekcija) 30 (druga inspekcija)	30 (prva inspekcija) 0 (druga inspekcija)
(b) Salmonidne farme bez matičnog jata	2	2	30 (prva ili druga inspekcija) <sup>3</sup>	0
( c) Ne salmonidne			30 (prva ili druga	

(1) <sup>1</sup> U izuzetnim situacijama, ukoliko je nemoguće obezbijediti ovarijalnu tečnost, umjesto nje se mogu uzeti organi.

farme bez matičnog jata	2	2	inspekcija)	0
-------------------------	---	---	-------------	---

- Maksimalan broj riba u pulu: 10 komada

Klinička pretraga mora se provesti u periodu od oktobra do juna ili kada je temperatura vode ispod 14°C. Kada se klinička pretraga na farmama vrši dva puta godišnje, interval između pretraga mora biti najmanje četiri mjeseca. Sve proizvodne jedinice (bazeni, rezervoari, kavezi, itd.) moraju biti ispitane na prisustvo mrtve, slabe ili ribe koja se ne ponaša uobičajeno. Posebna pažnja mora se posvetiti predjelima na kojima voda otiče, gdje se sakuplja slabija riba usljed protoka vode.

Laboratorijsko ispitivanje na prisustvo virusa se provodi metodom izolacije virusa na kulturi ćelija

Riba od koje se uzimaju uzorci odabira se na sljedeći način.

- ukoliko su prisutne kalifornijske pastrmke, samo ribe te vrste će biti odabrane za uzorkovanje. Ukoliko kalifornijska pastrmka nije prisutna, uzorci se uzimaju od riba svih drugih vrsta koje su osjetljive na VHS i / ili IHN (kako je navedeno u Aneksu I Listi II Odluke o veterinarsko-zdravstvenim uslovima koji moraju biti ispunjeni prilikom stavljanja u promet žive ribe, rakova i mekušaca, te proizvoda dobijenih od njih ("Službeni glasnik BiH" 62/05). Različite vrste moraju biti reprezentativno zastupljene u uzorku.
- Ukoliko se koristi više od jednog izvora za proizvodnju ribe, u uzorkovanje se moraju uključiti ribe koje predstavljaju sva izvorišta vode koja se koriste
- Ukoliko su prisutne slabe, ribe koje se ne ponašaju normalno ili svježe uginule ribe (ne raspadnute), prvenstveno takve ribe trebaju biti odabrane. Ukoliko nema takvih riba, odabrane ribe moraju biti normalne, zdrave ribe sakupljene tako da su u uzorku proporcionalno zastupljene ribe sa svih dijelova farme, i svih starosnih klasa.

Tabela 2 primjenjivaće se na ribnjake koji su u protekle četiri godine provodili monitoring na prisustvo virusnih bolesti riba, dok će ostali ribnjaci raditi po programu iz Tabele 1.

U slučaju pojave masovnih uginuća i drugih promjena, a za koje je utvrđeno da nisu uzrokovane gore navedenim bolestima, radiće se dodatna istraživanja na druge bolesti od kojih navedene vrste riba mogu oboljeti uključujući ISA i EHN. Kod pojave CPE na kulturi ćelija prilikom vršenja pretraga na VHS i IHN, za koji se utvrdi da nije posljedica ovih virusnih bolesti, vršiće se dalja virusološka ispitivanja na prisustvo ostalih virusnih bolesti riba.

## 2. Na svim šaranskim ribnjacima

U vrijeme mriještenja mora biti obavljen pregled matičnog jata šaranskih vrsta riba na prisutnost uzročnika proljetne viremije šarana. Za virusološke pretrage, od matica treba uzeti ovarijalnu tečnost pri kraju istiskivanja (zbirni uzorci od po 5 matica u jednu epruvetu).

U proljeće, pri temperaturi vode ispod 20°C i u jesen, pri temperaturi vode ispod 18°C, potrebno je obaviti klinički pregled šaranskog mlađa (jednogodišnji i dvogodišnji) i dostaviti

materijal od 150 primjeraka za virusološke pretrage na prisutnost uzročnika proljetne viremije šarana.

U slučaju pojave masovnih uginuća, te drugih promjena, a za koje je utvrđeno da nisu uzrokovane gore navedenim bolestima, radiće se dodatna istraživanja na druge bolesti od kojih navedene vrste riba mogu oboljeti uključujući KHV.

### **3. Na otvorenim vodama**

Na otvorenim vodama za koje brinu ribolovna društva uzorkovanje se provodi u skladu sa odredbama pod tačkom a) ili b) zavisno od toga koje riblje vrste u njima žive.

## **H. MJERE KOJE SE PROVODE ZA PSE**

### **1. Bjesnilo**

Svi psi stariji od tri mjeseca moraju se vakcinisati protiv bjesnila najkasnije do 31. marta.

Pas koji tokom godine dostigne starost od tri mjeseca mora biti vakcinisan u roku od 14 dana, a pas koji je nabavljen, a nije vakcinisan, u roku od 14 dana od dana nabavke.

Za vakcinaciju se može koristiti samo inaktivirana registrovana vakcina sa ćelijskih kultura ili embrioniranih jaja, pripremljena od visokoimunogenih sojeva virusa bjesnila.

U slučaju potrebe Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine može narediti vakcinaciju i drugih životinja protiv bjesnila u pojedinim područjima.

### **2. Lišmanijaza (Leishmaniasis)**

Na područjima gdje je u prethodnoj godini nađena lajšmanioza, najkasnije do 30. maja 2009. godine, na lišmanijazu moraju biti pretraženi:

- lovački psi;
- radni psi;
- psi koji borave na otvorenom.

Tokom vakcinacije pasa protiv bjesnila ili drugom prilikom treba uzeti uzorak krvi i dostaviti na laboratorijsku pretragu putem ovlaštenih veterinarskih organizacija.

### **3. Ehinokokoza**

Prilikom vakcinacije pasa protiv bjesnila provodi se dehelmintizacija pasa protiv trakavice *Echinococcus granulosus*, sredstvom koje pouzdano ubija zrele i nezrele oblike trakavice.

Radi sprječavanja širenja jajašaca u okolini obavezno je pse nakon tretiranja držati najmanje 48 sati u ograđenom prostoru, a njihov izmet neškodljivo ukloniti.

Pravna i fizička lica, koja kolju stoku za javnu potrošnju, kao i vlasnici stoke koji je kolju za vlastitu potrošnju, dužni su, radi sprječavanja širenja ehinokokoze, odbačene organe zaklane stoke prokuhati, odnosno uništiti ih spaljivanjem.

## **I. MJERE KOJE SE PROVODE ZA RASPLODNE ŽIVOTINJE**

### **1. Rasplodne životinje**

Dva puta godišnje svim rasplodnim životinjama koje se koriste za prirodni pripust ili proizvodnju sjemena za vještačko osjemenjivanje, zavisno od vrste životinja, vadi se krv i pretražuje na brucelozu, leptospirozu, paratuberkulozu i IBR/IPV, odnosno uzima se bris ili ispirak prepucija i pretražuje na kampilobakteriozu i trihomonijazu, te krv i feces i pretražuje na paratuberkulozu.

## **J. MJERE KOJE SE PROVODE KOD POBAČAJA**

Kod svakog pobačaja goveda, ovaca, koza, svinja i kobilica, veterinari su dužni dostaviti na laboratorijsku pretragu krv životinje koja je pobacila, a po mogućnosti i pobačeni fetus s plodnim ovojnicama.

Dostavljeni materijal potrebno je pretražiti na brucelozu, leptospirozu, genitalnu kampilobakteriozu, Q groznicu, listeriozu i salmonelozu.

## **K. KONTROLA ZDRAVLJA VIMENA**

Sve životinje čije mlijeko se koristi za javnu potrošnju, prije stavljanja mlijeka u promet moraju biti obuhvaćene mjerama propisanim ovom naredbom i slobodne od bruceloze i tuberkuloze, o čemu se na nivou ovlaštene veterinarske organizacije vodi posebna evidencija - mliječni karton.

Proizvođači mlijeka i proizvoda od mlijeka namijenjenih javnoj potrošnji, dužni su dva puta tokom godine u razmaku od 6 mjeseci svaku muznu kravu, kozu i ovcu podvrgnuti pretrazi na poremećenu sekreciju vimena, a mlijeko iz vimena sa poremećenom sekrecijom mora se bakteriološki pretražiti.

## **L. ZOOSANITARNE MJERE**

1) Radi efikasnije zdravstvene zaštite životinja, zaštite zdravlja ljudi, veterinarske zaštite životne sredine, kao i kod postojanja epizootiološke indikacije, ovlaštene veterinarske organizacije moraju provoditi deratizaciju.

2) Deratizaciju treba provoditi u životinjskim objektima i dvorištima, objektima za klanje životinja, preradu, proizvodnju i skladištenje namirnica životinjskog porijekla i drugim objektima gdje je njeno provođenje od interesa za zdravstvenu zaštitu životinja i očuvanje zdravstvene ispravnosti životinjskih proizvoda.

3) Deratizaciju treba provoditi dva puta godišnje, a na poziv pravnih i fizičkih lica i češće.

4) Radi sprečavanja unošenja i širenja virusa klasične svinjske kuge, imaooci svinja dužni su uspostaviti veterinarsko-zdravstveni red te provoditi sljedeće mjere:

a) Za uzgoje do 10 svinja:

- gazdinstvo mora biti ograđeno, a ulaz u objekte mora biti pod kontrolom;
- organizovati i provoditi dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju u skladu s tehnološkim zahtjevima;
- obezbijediti propisano zbrinjavanje uginuća, čvrstog stajnjaka, osoke i otpadnih voda nastalih tokom držanja svinja;
- ulaz u objekte sa svinjama dozvoljen je samo radnicima;
- svi koji uoče ili imaju ikakva saznanja o pojavi bilo kakvih znakova bolesti, sumnji na bolest, ili neuobičajenom ponašanju svinja unutar ili izvan gazdinstva, obavezni su o tome obavijestiti veterinara;

b) Za uzgoje od 11 do 100 svinja, uključujući mjere propisane stavom 4., podstavom a. ove tačke i:

- radnicima i posjetiocima obezbijediti zaštitnu odjeću i obuću;
- na ulazima na farme mora biti dezinfekciona barijera za vozila i ljude;
- za dezinfekciju primjenjivati odobrena sredstva u propisanim koncentracijama;
- za rad u objektu sa svinjama potrebno je obezbijediti zaštitnu odjeću i obuću samo za tu namjenu. Zabranjen je izlazak sa gazdinstva u istoj zaštitnoj odjeći i obući;

c) Za uzgoje od 101 i više svinja, uključujući mjere propisane stavom 4., podstavom b. ove tačke i:

- obezbijediti lice za održavanje dezinfekcionih barijera i voditi evidenciju o tome;
- svi zaposleni na farmi obavezni su pri ulasku na farmu dezinfikovati ruke i obuću;
- obezbijediti garderobe za zaštitnu odjeću i obuću, odvojeno "čisto" i "nečisto" i sanitarni čvor za pranje ruku, te po potrebi prostor za tuširanje;
- obavezno je presvlačenje u zaštitnu odjeću svih lica koja rade na farmi prilikom ulaska u krug farme, a koja se nakon upotrebe mora propisno odložiti u garderobnom ormariću za "nečisto";
- zabranjen je izlazak iz kruga farme u zaštitnoj odjeći i obući i njihovo iznošenje;
- obezbijediti praonu zaštitne odjeće;
- organizovati rad farme na način da se onemogućí nekontrolisano i nepotrebno kretanje zaposlenih unutar farme;
- zabranjeno je držanje drugih vrsta životinja u krugu farme;
- o svim posjetiocima na farmi mora biti vođena evidencija s datumom ulaska i izlaska s farme te namjenom posjete;
- vozila mogu ući na farmu samo prolaskom kroz dezinfekcionu barijeru s dezinficijensom i po odobrenju odgovornog lica;
- posjetioci mogu ući na farmu nakon provedene dezinfekcije prema uputstvu odgovornog lica, a na farmi se mogu kretati samo u njihovoj pratnji uz obavezno nošenje zaštitne odjeće i obuće;
- zabranjeno je unošenje i iznošenje pribora, alata ili opreme s farme;

- obavezno je organizovati ishranu zaposlenih u krugu farme;
- strogo je zabranjeno unošenje na farmu hrane za ljude od strane pojedinaca, posebno svinjskog mesa i proizvoda od svinjskog mesa;
- radnici farme se ne smiju baviti uzgojem svinja u svom domaćinstvu;
- radnici farme ne smiju raditi u objektima za uzgoj svinja izvan onih na farmi;
- radnici farme ne smiju učestvovati u lovu na divlje svinje niti obavljati ikakve poslove oko živih ili mrtvih (uginulih ili odstrijeljenih) divljih svinja;
- radnici farme koji su slučajno bili u kontaktu s bolesnim ili sumnjivim svinjama, njihovim dijelovima ili proizvodima, obavezni su o tome obavijestiti odgovorno lice, prije ulaska u krug farme.

## II. PROVOĐENJE MJERA PROPISANIH OVOM NAREDBOM

### A. PLANIRANJE MJERA

Nadležne veterinarske službe entiteta i Brčko Distrikta BiH su dužne izraditi operativne planove provođenja mjera propisanih ovom naredbom, uvažavajući specifičnosti organizacije i stanja postojeće veterinarske infrastrukture na prostoru koji pokrivaju, i dostaviti ih Uredu za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, najkasnije do 15. februara 2009. godine.

U okviru operativnog plana veterinarske službe entiteta i Brčko Distrikta BiH dužne su predvidjeti najmanje jedinice za uzorkovanje u svakoj epidemiološkoj jedinici. Jedna najmanja jedinica za uzorkovanje podrazumijeva imanje, odnosno farmu.

U operativnom planu treba biti navedeno, pojedinačno za svaku epizootiološku jedinicu, sljedeće:

- Popis jedinica za uzorkovanje za svaku bolest posebno, uključujući procjenjeni broj životinja po vrstama,
- mjere koje će se finansirati iz budžeta u 2009. godini,
- veterinarska organizacija koja će provoditi mjere,
- rok za provođenje mjera,
- dostavljanje uzoraka do laboratorije,
- mjesto i način neškodljivog uklanjanja leševa životinja,
- klaonicu u kojoj će se provoditi klanje životinja poznatog zdravstvenog statusa, a meso kojih je uslovno upotrebljivo za ishranu ljudi.

U saradnji sa nadležnim veterinarskim službama entiteta i Brčko Distrikta BiH, Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, je također dužan izraditi operativni plan u kojem će biti navedene mjere koje će se finansirati iz budžeta Ureda u 2009. godini.

Za mjere za koje je potrebno provesti uzorkovanje, uzeće se reprezentativan broj uzoraka s obzirom na procjenjeni broj životinja u svakoj pojedinačnoj najmanjoj jedinici za uzorkovanje u skladu sa tabelom za uzorkovanje (Prilog 1), te zadatom prevalencom za predmetno oboljenje.

Veterinarske organizacije koje će provoditi mjere opisane u poglavlju I ove naredbe dužne su donijeti plan provođenja u skladu sa podacima dostavljenim od strane nadležnih tijela, te isti dostaviti nadležnim službenim veterinarima, odnosno veterinarskim inspektorima, najkasnije do 28. februara 2009. godine.

## **B. IZVOĐENJE MJERA**

Nadležni službeni veterinar, odnosno veterinarski inspektor naređuje provođenje mjera koje će se provoditi na području njegove nadležnosti i kontroliše i nadzire ispunjavanje plana.

Mjere propisane ovom naredbom obavezne su provoditi za tu djelatnost registrovane i na pojedinom području nadležne veterinarske organizacije.

Laboratorijski dijagnostički postupci predviđeni ovom naredbom provode se u ovlaštenim veterinarskim laboratorijama i/ili u slučaju potrebe u EU/OIE priznatim laboratorijama.

## **C. IZVJEŠTAVANJE O PROVOĐENJU MJERA**

Do 10. u mjesecu, veterinarske organizacije koje provode mjere propisane ovom naredbom obavezne su dostaviti nadležnom službenom veterinaru izvještaj o svim provedenim mjerama u prethodnom mjesecu.

Do 15. u mjesecu nadležne veterinarske službe entiteta i Brčko Distrikta BiH dužne su dostaviti prikupljene izvještaje o provedenim mjerama u prethodnom mjesecu Uredu za veterinarstvo Bosne i Hercegovine. Formular za dostavljanje mjesečnih izvještaja nalazi se u Prilogu 3 ove Naredbe.

Ovlaštene laboratorije su obavezne, u svojim redovnim mjesečnim izvještajima razdvojeno prikazati pretrage provedene na osnovu ove naredbe od svih drugih provedenih pretraga.

## **D. OCJENA EFIKASNOSTI PROVEDENIH MJERA**

Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine dužan je obezbijediti provođenje, koordinaciju i analizu provedenih aktivnosti kroz Stručnu grupu za epidemiologiju i izradu programa kontrole bolesti koja ima za cilj obezbijediti naučni osnov u provođenju programa zaštite zdravlja životinja i ljudi.

Stručna grupa za epidemiologiju će na kraju godine pripremiti godišnji izvještaj o obimu i efikasnosti provedenih mjera u 2009. godini te predložiti neophodne promjene u programima kontrole bolesti u narednom periodu.

Laboratorije koje su određene za referentne za pojedine bolesti u Bosni i Hercegovini dužne su uspostaviti saradnju sa odgovarajućim referentnim laboratorijama Međunarodnog ureda za epizootije ili EU koje odredi Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine i učestvovati u ring testovima koje oni organizuju.

## **III. FINANSIRANJE MJERA**

Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, nadležne veterinarske službe entiteta i Brčko Distrikta će putem operativnih planova odrediti mjere koje će se financirati iz budžeta i one koje će se financirati iz projekata, odnosno one koje će financirati vlasnik, a u slučaju posljednjeg, dužne su odrediti visinu naknade za provođenje svake pojedine mjere.

Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine će financirati pojedinačne aktivnosti iz domena rada referentnih laboratorija, kada se za to ukaže potreba i u visini trenutno raspoloživih sredstava za tu namjenu, rad stručne grupe za epidemiologiju, aktivnosti pojačane kontrole i monitoringa pojedinih zaraznih bolesti u slučaju epizootija i kada je ugroženo ljudsko zdravlje, kao i druge aktivnosti od državnog značaja.

#### **IV. INFORMISANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE**

Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine i nadležne veterinarske službe entiteta i Brčko Distrikta su dužni redovno organizovati informisanja i stručna usavršavanja veterinara, farmera, vlasnika životinja i drugih lica uključenih u proizvodnju i promet životinja i namirnica životinjskog porijekla.

Ove aktivnosti će se provoditi putem predavanja, seminara, stručnih skupova, štampanjem biltena, knjižica i na drugi način, a u cilju poboljšanja zdravlja životinja i sigurnosti hrane.

#### **V. ZAVRŠNE ODREDBE**

Ova Naredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj: 02-3-27-1721-1/08  
29.12.2008.godine  
Sarajevo

Direktor  
Dr.Sc.Drago N. Nedić, s.r.

## PRILOG 1

Tabela za uzorkovanje

Veličina populacije	Detektibilna prevalenca (%)														
	0.001	0.01	0.1	0.5	1	2	5	8	10	15	20	25	30	40	50
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	9	8	7	6	5	4
20	20	20	20	20	20	20	19	17	16	13	10	9	7	6	5
50	50	50	50	50	50	48	35	26	22	16	12	10	8	6	5
100	100	100	100	100	95	78	45	31	25	17	13	10	9	6	5
200	200	200	200	190	155	105	51	33	27	18	14	11	9	6	5
300	300	300	300	260	189	117	54	34	28	18	14	11	9	6	5
400	400	400	400	311	211	124	55	35	28	19	14	11	9	6	5
500	500	500	499	349	225	129	56	35	28	19	14	11	9	6	5
600	600	600	597	379	235	132	56	35	28	19	14	11	9	6	5
700	700	700	691	402	243	134	57	36	28	19	14	11	9	6	5
800	800	800	782	421	249	136	57	36	28	19	14	11	9	6	5
900	900	900	868	437	254	137	57	36	29	19	14	11	9	6	5
1000	1000	1000	950	450	258	138	57	36	29	19	14	11	9	6	5
1500	1500	1500	1297	493	271	142	58	36	29	19	14	11	9	6	5
2000	2000	2000	1553	517	277	143	58	36	29	19	14	11	9	6	5
2500	2500	2500	1746	532	281	144	58	36	29	19	14	11	9	6	5
3000	3000	3000	1895	542	284	145	58	36	29	19	14	11	9	6	5
3500	3500	3500	2013	550	286	146	58	36	29	19	14	11	9	6	5
4000	4000	3999	2108	556	288	146	58	36	29	19	14	11	9	6	5
4500	4500	4495	2187	560	289	146	59	36	29	19	14	11	9	6	5
5000	5000	4988	2253	564	290	147	59	36	29	19	14	11	9	6	5
10000	10000	9500	2588	581	294	148	59	36	29	19	14	11	9	6	5
15000	15000	12964	2715	586	296	148	59	36	29	19	14	11	9	6	5
20000	20000	15528	2781	589	296	148	59	36	29	19	14	11	9	6	5
30000	29999	18948	2850	592	297	148	59	36	29	19	14	11	9	6	5
40000	39978	21085	2885	594	297	149	59	36	29	19	14	11	9	6	5
50000	49876	22536	2907	595	298	149	59	36	29	19	14	11	9	6	5
60000	59594	23582	2921	595	298	149	59	36	29	19	14	11	9	6	5
70000	69031	24371	2932	596	298	149	59	36	29	19	14	11	9	6	5
80000	78109	24987	2939	596	298	149	59	36	29	19	14	11	9	6	5
90000	86775	25481	2945	596	298	149	59	36	29	19	14	11	9	6	5
100000	95000	25886	2950	596	298	149	59	36	29	19	14	11	9	6	5
200000	155279	27821	2972	597	298	149	59	36	29	19	14	11	9	6	5
300000	189479	28509	2980	598	298	149	59	36	29	19	14	11	9	6	5

PRILOG 2

Tabela 1.

PERAD U UZGOJU I ZA PROIZVODNJU RASPLODNIH JAJA						
Kategorija/dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka (kom) -određen prema veličini jata (kom)		Učestalost uzorkovanja	Napomena
<b>Jednodnevni pilići</b>	Objekat za uzgoj	Transportni podlošci i pilići	10 transportnih podložaka i 20 pilića		Po isporuci	<u>Jednodnevni pilići</u> su pilići starosti ne više od 72 sata nakon valjenja.
<b>1. sedmica starosti</b>	Objekat za uzgoj	Pilići	20		1 x	
<b>3. sedmica starosti</b>	Objekat za uzgoj	Pilići	10		1 x	
<b>4. sedmica starosti</b>	Objekat za uzgoj	Zbirni uzorak fecesa	5 x 12 zbirnih uzoraka fecesa		1 x	<u>Zbirni uzorci fecesa</u> sačinjeni su od pojedinačnih uzoraka svježeg fecesa, od kojih je svaki pojedinačni uzorak težio najmanje 1 g, a koji su uzeti metodom slučajnog uzorkovanja, na različitim mjestima u objektu za uzgoj peradi.
<b>8. sedmica starosti</b>	Objekat za uzgoj	Zbirni uzorak fecesa	5 x 12 zbirnih uzoraka fecesa		1 x	
<b>16. sedmica starosti</b>	Objekat za uzgoj	Zbirni uzorak fecesa	5 x 12 zbirnih uzoraka fecesa		1 x	
<b>21. sedmica starosti</b>	Objekat za uzgoj	Zbirni uzorak fecesa	5 x 12 zbirnih uzoraka fecesa		1 x	
<b>Tokom nesivosti</b>	Objekat za uzgoj	Krv i zbirni uzorak fecesa	Veličina jata	Broj uzoraka krv      zbirni uzorak fecesa	1 x mjesečno	
			1 - 24	Jednak broju peradi u jatu, a max. 20		
			25 - 29	20      20		
			30 - 39	25      25		
			40 - 49	30      30		
			50 - 59	35      35		
			60 - 89	40      40		
			90 - 199	50      50		
			200 - 499	55      55		
			500 - 5000	60      60		

**PERAD U UZGOJU I ZA PROIZVODNJU RASPLODNIH JAJA**

Kategorija/dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka (kom) -određen prema veličini jata (kom)			Učestalost uzorkovanja	Napomena
			5001 - 10000	90	90		
			Iznad 10000	120	120		

Tabela 2.

PERAD U UZGOJU I ZA PROIZVODNJU RASPLODNIH JAJA							
Kategorija/dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka (kom) -određen prema veličini jata (kom)		Učestalost uzorkovanja	Napomena	
Jednodnevni pilići	Objekat za uzgoj	Transportni podlošci i pilići	10 transportnih podložaka i 20 pilića		Po isporuci		
3. sedmica starosti	Objekat za uzgoj	Zbirni uzorak fecesa	5 x 12 zbirnih uzoraka fecesa po jatu		1 x	<p><u>Zbirni uzorci fecesa</u> sačinjeni su od pojedinačnih uzoraka svježeg fecesa, od kojih je svaki pojedinačni uzorak težio najmanje 1 g, a koji su uzeti metodom slučajnog uzorkovanja, na različitim mjestima u objektu za uzgoj peradi.</p> <p><u>Jato</u> je svaka grupa ptica kontinuirano držana u jednoj objektu, ili dijelu nastambe odvojenom od drugih dijelova te nastambe solidnim čvrstim pregradama, i ima svoj zasebni sistem ventilacije. <u>U slučaju slobodnog držanja ptica</u> jato je svaka grupa ptica koja ima zajednički pristup jednom ili više objekata na farmi. Jedan <u>uzorak konzumnih jaja</u> u ljusci teži najmanje 500 g</p>	
12. sedmica starosti	Objekat za uzgoj	Zbirni uzorak fecesa	5 x 12 zbirnih uzoraka fecesa po jatu		1 x		
Dva sedmice prije svakog preseljenja	Objekat za uzgoj	Zbirni uzorak fecesa	5 x 12 zbirnih uzoraka fecesa po jatu		1 x		
Kokoši u proizvodnji od 25. sedmice starosti	Objekat za uzgoj	Krv i jaja	Veličina jata	Broj uzoraka		1 x mjesečno u jatima peradi s više od 200 komada, i 4 x godišnje u tromjesečnim razdobljima u jatima peradi s manje od 200 komada	
			1 - 24	krv			
				Jednak broju peradi u jatu, a max. 20			
				25 - 29	20		20
				30 - 39	25		25
				40 - 49	30		30
				50 - 59	35		35
				60 - 89	40		40
				90 - 199	50		50
				200 - 499	55		55
500 - 5000	60	60					
5001 - 10000	90	90					
Iznad 10000	120	120					

Tabela 3.

VALIONICA						
Kategorija/dob peradi ili kapacitet valionice	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka (kom) -određen prema veličini jata (kom)		Učestalost uzorkovanja	Napomena
jata peradi čija se jaja vale u valionici kapaciteta manjeg od 1000 jaja	objekat za uzgoj peradi	zbirni uzorak fecesa	Veličina jata	Broj uzoraka	1 x po svakom rasplodnom jatu, čija su jaja dopremljena u valionicu	Zbirni uzorci fecesa sačinjeni su od pojedinačnih uzoraka svježeg fecesa, od kojih je svaki pojedinačni uzorak težio najmanje 1 g, a koji su uzeti metodom slučajnog uzorkovanja, na različitim mjestima u objektu za uzgoj peradi
			1 – 24	Jednak broju peradi u jatu a max. 20		
			25 – 29	20		
			30 – 39	25		
			40 – 49	30		
			50 – 59	35		
			60 – 89	40		
			90 – 199	50		
200 – 499	55					
500 i više	60					
jata peradi čija se jaja vale u valionici kapaciteta većeg od 1000 jaja	valionica	mekonij ili neizleženo pile u ljusci ili jednodnevno pile	1 zbirni uzorak mekonija 50		1 x po svakom rasplodnom jatu, čija su jaja dopremljena u valionicu	Zbirni uzorak mekonija uzet od 250 pilića izleženih iz jaja dopremljenih od svakog pojedinačnog jata
jata koja imaju manje od 250 peradi, a čija se jaja inkubiraju u valionici kapaciteta većeg od 1000 jaja	valionica	mekonij ili neizleženo pile u ljusci ili jednodnevno pile	1 zbirni uzorak mekonija 50		1 x po svakom rasplodnom jatu, čija su jaja dopremljena u valionicu	Zbirni uzorak mekonija uzet od 250 pilića izleženih iz jaja dopremljenih od svakog pojedinačnog jata

Tabela 4.

PERAD U TOVU						
Kategorija/dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka (određen prema veličini jata)		Učestalost uzorkovanja	Napomena
			Veličina jata	Broj uzoraka		
Peradu tovu	objekat za uzgoj peradi	zbirni uzorak fecesa	1 – 24	Jednak broju peradi u jatu a max. 20	Najranije 14, a najkasnije 10 dana prije klanja	Zbirni uzorci fecesa sačinjeni su od pojedinačnih uzoraka svježeg fecesa, od kojih je svaki pojedinačni uzorak težio najmanje 1 g, a koji su uzeti metodom slučajnog uzorkovanja, na različitim mjestima u objektu za uzgoj peradi
			25 – 29	20		
			30 – 39	25		
			40 – 49	30		
			50 – 59	35		
			60 – 89	40		
			90 – 199	50		
			200 – 499	55		
			500 i više	60		

## Mjesečno izvještaj o provedbi mjera

Nadležno tijelo: \_\_\_\_\_  
 Izvješće za \_\_\_\_\_ mjesec 20\_\_ godine

Adresa: \_\_\_\_\_  
 Tel/Fax: \_\_\_\_\_

**I Provedene dijagnostičke mjere****I.1. Za goveda**

Epidemiološka jedinica: \_\_\_\_\_  
 Broj jedinica za uzorkovanje: \_\_\_\_\_  
 Procijenjeni broj životinja: \_\_\_\_\_

MJERE	Bedrenica	Bruceloza	Leukoza	Tuberkuloza	Plavi jezik	Listerioza	BSE
Broj životinja od kojih su uzeti uzorci							
Ukupan broj uzoraka							
Ukupan broj pozitivnih životinja							
Ukupan broj negativnih životinja							
Ukupan broj vakcinisanih životinja							

**I.2. Za ovce / koze**

Epidemiološka jedinica: \_\_\_\_\_  
 Broj jedinica za uzorkovanje: \_\_\_\_\_  
 Procijenjeni broj životinja: \_\_\_\_\_

MJERE	Bedrenica	Bruceloza	Scrapie	Listerioza	Plavi jezik
Broj životinja od kojih su uzeti uzorci					
Ukupan broj uzoraka					
Ukupan broj pozitivnih životinja					
Ukupan broj negativnih životinja					
Ukupan broj vakcinisanih životinja					

**I.3. Za svinje**

Epidemiološka jedinica: \_\_\_\_\_

Broj jedinica za uzorkovanje: \_\_\_\_\_

Procijenjeni broj životinja: \_\_\_\_\_

MJERE	KKS	Bruceloza	Tuberkuloza	Trihineloza
Broj životinja od kojih su uzeti uzorci				
Ukupan broj uzoraka				
Ukupan broj pozitivnih životinja				
Ukupan broj negativnih životinja				
Ukupan broj vakcinisanih životinja				
Podaci za divlje svinje				

**I.4. Za kopitare**

Epidemiološka jedinica: \_\_\_\_\_

Broj jedinica za uzorkovanje: \_\_\_\_\_

Procijenjeni broj životinja: \_\_\_\_\_

MJERE	Infektivna anemija kopitara	Groznica zapadnog Nila
Broj životinja od kojih su uzeti uzorci		
Ukupan broj uzoraka		
Ukupan broj pozitivnih životinja		
Ukupan broj negativnih životinja		

**I.5. Za perad**

Epidemiološka jedinica: \_\_\_\_\_

Broj jedinica za uzorkovanje: \_\_\_\_\_

Procijenjeni broj životinja: \_\_\_\_\_

MJERE	Njukastlska bolest	Avijarna influenza	Tifus peradi i druge <i>Salmonella</i> infekcije	Klamidioza
Broj životinja od kojih su uzeti uzorci				

Ukupan broj uzoraka				
Ukupan broj pozitivnih životinja / uzoraka*				
Ukupan broj negativnih životinja / uzoraka*				
Ukupan broj vakcinisanih životinja				

\* U skladu sa tabelama u Prilogu 2 Naredbe

### 1.6. Za pčele

Epidemiološka jedinica: \_\_\_\_\_

Broj jedinica za uzorkovanje: \_\_\_\_\_

Procijenjeni broj životinja: \_\_\_\_\_

MJERE	Američka gnjiloća
Broj pčelinjih zajednica od kojih su uzeti uzorci	
Ukupan broj uzoraka	
Ukupan broj pozitivnih pčelinjih zajednica	
Ukupan broj negativnih pčelinjih zajednica	

### 1.7. Za ribe

Epidemiološka jedinica: \_\_\_\_\_

Broj jedinica za uzorkovanje: \_\_\_\_\_

Procijenjeni broj životinja: \_\_\_\_\_

MJERE	VHS	IHN	VSC
Broj životinja od kojih su uzeti uzorci			
Ukupan broj uzoraka			
Ukupan broj pozitivnih životinja / uzoraka			
Ukupan broj negativnih životinja / uzoraka			

**1.8. Za pse**

Epidemiološka jedinica: \_\_\_\_\_

Procijenjeni broj životinja: \_\_\_\_\_

MJERE	Bjesnilo	Lišmanioza	Ehinokokoza
Broj životinja od kojih su uzeti uzorci			
Ukupan broj uzoraka			
Ukupan broj pozitivnih životinja			
Ukupan broj negativnih životinja			
Ukupan broj vakcinisanih životinja			

**II Mjere koje se provode za rasplodne životinje**

Vrsta životinje: \_\_\_\_\_

MJERE	Bruceloza	Leptospiroza	IBR/IPV	Paratuberkuloza	Kampilobakt.	Trihomonijaza
Broj životinja od kojih su uzeti uzorci						
Ukupan broj uzoraka						
Ukupan broj pozitivnih životinja						
Ukupan broj negativnih životinja						

**III Mjere koje se provode kod pobačaja**

Vrsta životinje: \_\_\_\_\_

MJERE	Bruceloza	Listerioza	Leptospiroza	Q groznica	Kampilobakt.	Salmoneloza
Broj životinja od kojih su uzeti uzorci						
Ukupan broj uzoraka						
Ukupan broj pozitivnih životinja						
Ukupan broj negativnih životinja						

**III Napomene**

---

---

---

---

---

---